

Lulama u tshama na rihanyo lerinene!

Nomsa Mokoena

Avuxeni! Vito ra mina i Lulama. Ndzi ya mi hlamusela hileswi ndzi tihlayisisaka xiswona.

Manana va ri swi na nkoka ku va hina hi hlayisa mimiri ya hina.

Leswi hi swi dyaka na ku nwa swi na nkoka. Ku tshama hi basile na ku ti olola swi na nkoka. Leswi hi swi ambalaka na nkarhi lowu hi wu etlelaka naswona swi na nkoka!

Ndzi dya swakudya swo tala leswi nga na rihanyo lerinene ku fana na matsavu, mihandzu, timanga, matandza, otsi, huku na hlampfi.

Machipisi, makhekhe, mabisikiti, dombolo na malekere swa nandziha, kambe a swi na rihanyo lerinene! Ndzi swi dya ntsena minkarhi yin'wana tanihi hi ku tinyanyula.

Ndzi tshama na rihanyo lerinene hi ku nwa mati yo tala yo tenga. Tatana va ndzi byerile leswaku mati ya pfuna ku basisa endzeni ka mimiri ya hina.

Ndzi tlhela ndzi nwa masi, lama ya tiyisaka matino ya mina. Ndzisana ya mina Ngalava u rhandza masi.

Tinamuneti na tijuzi ta mihandzu ti na nantswo wa kahle, kambe a ti na rihanyo lerinene. Ndzi ti nwa ntsena minkarhi yin'wana.

Xana a wu swi tiva?

Hinkwenu hi fanele ku nwa 8 wa tinghilazi ta mati hi siku.

Manana u ri ku va hi tshama na mimiri leyi nga basa swi yi pfuna ku va yi va na rihanyo lerinene.

Ndzi tshama ndzi ri karhi ndzi hlamba mavoko ya mina. Leswi swi sivela switsongwatsongwana ku va swi nghena eka swirho swin'wana swa miri wa mina.

Ndzi hlayela ka khume loko ndzi ri karhi ndzi hlamba. Leswi swi tiyisisa leswaku ya basile hi laha ya faneleke.

Ndzi tlhela ndzi buracha meno ya mina nimixo na nimadyambu ndzi nga se ya eku etleleni.

Ndzi ambala hi ku ya hi maxelo.

Hi xixika ndzi kufumeta milenge ya mina hi masokisi. Ndzi kufumeta nhloko ya mina hi xihuku. Ndzi tlhela ndzi kufumeta nhamu ya mina hi xikhafu. Jesi ri kufumeta miri wa mina. Leswi swi na nkoka leswaku ndzi nga vabyi.

Hi ximumu ndzi ambala swiambalo leswi ndzi tshamaka ndzi horile hi swona, ku fana na xiburukwana, swikipa na masandhazi. Ndzi ambala kepisi ehandle leswaku ndzi sirhelela xikandza xa mina eka dyambu.

Swi na nkoka ku va ndzi ti olola xinkarhana xintsongo masiku hinkwawo leswaku ndzi ta tshama na rihanyo lerinene.

Ndzhenga wun'wana na wun'wana ndzi ya ehandle, ndzi tlula hi ngoti ya mina yo tlula hi yona. Leswi swi pfuna miri wa mina ku tshama wu tiyile na ku ringanela.

Ndzi fanele ku pfuka hi awara ya 6 nimixo ku va ndzi tilulamisela ku ya exikolweni, kutani ndzi tima rivoni ra mina hi awara ya 8 nimadyambu.

Tatana va ndzi hlamuserile leswaku miri wa mina na byongo bya mina byi wisa na ku kula loko ndzi etlele. Ku etlela kahle nivusiku swi ndzi pfuna ku yingisa na ku dyondza exikolweni.

Xana a wu swi tiva?

Vana lava nga exikolweni xa le hansi va fanele ku etlela ti awara ta 10-11 madyambu man'wana na man'wana.

Ndza yi tiva ndlela ya ku tihlayisa kahle.
Ndza tingungubyisa hikuva na rihanyo
lerinene.

Ndzi dyondzisa na Ngalava leswaku a va na
rihanyo lerinene.

Ndza tshemba na wena u tshama na rihanyo
lerinene!